

PRE VAŠE ODVÁŽNE PODNIKATEĽSKÉ PLÁNY

Nové poistenie pre malých
a stredných podnikateľov
ProBiznis

NAŠE SLUŽBY
MÔŽETE VYUŽIŤ AJ
Z POHODLIA DOMOVA

www.kpas.sk | ekomfort.kpas.sk | Infolinka 0800 11 22 22

**KOMUNÁLNA
POISTOVŇA**
VIENNA INSURANCE GROUP

Pre všetko, na čom záleží

PREŠPORSKÝ podnikateľ

Mesačník Bratislavskej regionálnej komory SOPK

Číslo 10 / Ročník XVIII. • Október 2025

Konferencia Cirkulárna ekonomika

Na koniec októbra pripravila SOPK už šiesty ročník konferencie Cirkulárna ekonomika, tentoraz s podtitulom Premárnená šanca alebo príležitosť na inovácie.

Viac o tom prinášame na 4. str.

Dedina roka je z nášho kraja

Titul Dedina roka 2025 putuje do obce Budmerice v Bratislavskom kraji. Budmerice si tým zároveň vybojovali postup do európskej súťaže. Druhé miesto obsadila oravská obec Zákamenné, na treťom mieste sa umiestnila východoslovenská obec Haniska. Počet prihlásených obcí v tohtoročnej súťaži bol rekordný.

„Víťazom gratulujem a rovnako ma teší,

že do súťaže sa zapojilo rekordných 28 obcí naprieč celým Slovenskom. Podporujeme obce v zachovávaní národného bohatstva, zviditeľňovaní svojich tradícií, kultúrnych zvyklostí, ale tiež pri financovaní zmysluplných projektov, ktoré prinesú občanom prosperitu aj lepšiu ochranu životného prostredia.“

pokračovanie na strane 2

Začiatok októbra 2025 ukazuje, že európsky priemysel sa nachádza na rázcestí. Zelená dohoda EÚ prináša firmám čoraz viac povinností, ako napríklad nutnosť investícií do ekologických technológií, prísnejšie emisné normy a zložité ESG regulácie. Energeticky náročné odvetvia, ako hutníctvo, chemický priemysel či automobilka, čelia rastúcim nákladom, čo môže znižovať marže a niektoré firmy núti dokonca presúvať výrobu mimo EÚ.

Na druhej strane sa otvárajú nové príležitosti: firmy, ktoré investujú do obnoviteľných zdrojov, vodíka, batériových úložísk či recyklácie, získavajú konkurenčnú výhodu a prístup k grantom EÚ. Inovácie a digitalizácia sa stávajú nevyhnutnosťou pre udržanie pozície na trhu.

Európsky priemysel dnes už nerieši otázku „či“ dekarbonizovať, ale ako to zvládnuť bez straty konkurencieschopnosti. Pre podnikateľov je to moment, kedy sa efektívnosť, udržateľnosť a inovačné stratégie stávajú otázkou prežitia, nielen ambície.

S úctou,
Ivana Spírová

EDITORIÁL

TÉMA ČÍSLA

Digitalizácia

OBSAH

- 6** Európa v digitálnom svete
- 8** Z lídra medzi zaostávajúcich
- 9** Elektronické faktúry prinášajú nové povinnosti
- 11** Kybernetické riziká sú hrozbou
- 15** Podnikateľský servis

LÍDER V OBLASTI ZODPOVEDNÉHO ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA!

- viac ako 8 500 klientov.
- Financujeme triedený zber
- tím skúsených expertov

Ako najväčšia organizácia zodpovednosti výrobcov (OZV) na Slovensku pomáhame firmám plniť ich zákonné povinnosti a zabezpečujeme efektívny systém triedenia a recyklácie odpadu. Ak potrebujete poradiť, využite možnosť bezplatnej konzultácie s naším tímom. Registrovať sa môžete jednoducho prostredníctvom QR kódu.

dokončenie zo strany 1

uviedol podpredseda vlády a minister životného prostredia Tomáš Taraba, ktorý nad podujatím prevzal záštitu.

Ocenenie za aktivitu a súdržnosť

Dedina roka je pre generálneho riaditeľa Slovenskej agentúry životného prostredia (SAŽP) Juraja Moravčíka ocenením ochrany životného prostredia, historických a kultúrnych klenotov, dobrého hospodárenia, spolupatričnosti aj dôrazu na komunitný život v obci. „Keďže víťazná obec bude reprezentovať Slovensko v súťaži Európska cena za obnovu dediny, komisia zohľadnila aj tieto kritériá. Členovia komisie rozhodli, že najlepšie budú Slovensko reprezentovať práve Budmerice, ktoré najkomplexnejšie naplnili požiadavky hodnotených oblastí súťaže a zaujali svojimi environmentálnymi aktivitami, hospodársko-sociálnym programom a súdržnosťou komunity,“ dodal Moravčík.

Zisk titulu Dedina roka 2025 je pre starostu Budmeríc Jozefa Savkuliaka povzbudením aj záväzkom. „Chceme tento úspech pretaviť ďalej, zabojsť aj na európskej úrovni a dôstojne reprezentovať našu obec i Slovensko. Verím, že spoločným úsilím obyvateľov a samosprávy môžeme aj v tejto súťaži dosiahnuť pekný výsledok,“ objasnil Savkuliak.

Z envirorezortu podotkli, že víťazná obec si odnesie finančnú odmenu vo výške 10 000 eur, druhá v poradí 5 000 eur a tretia v poradí 3 000 eur. MŽP, generálny partner, Združenie miest a obcí Slovenska (ZMOS) a samosprávne kraje pre ocenené obce rozdelia vo finančných a vecných cenách celkovo viac ako 50 000 eur.

Mimoriadne ceny

„Vidiek je naša srdcovka, aj preto sme hrdými partnermi národného ocenenia Dedina roka, do ktorého sa tento rok prihlásilo 28 výrazných kandidátov. S vidiekom je hlboko spätá naša história. Sme radi,

že vďaka Dedine roka sa chýr o našich dedinkách a ich výnimočnosť šíri aj za hranice. Osobne ma teší, že okrem víťaznej obce Budmerice si ocenenie odnesie aj ďalších 11 slovenských obcí,“ uviedol predseda predstavenstva COOP Jednota Slovensko Ján Bilinský. Cenu ZMOS – jednu z mimoriadnych cien – získala obec Spišská Teplica. Komisia udelila ocenenia aj v kategóriách Dedina ako maľovaná – Dolná Krupá, Dedina ako hospodár – Utekáč, Dedina ako partner – Čirč, Dedina ako klenotnica – Kyjatice, a rozhodla o udelení mimoriadnych cien. Ďalších osem cien udelia obciam samosprávne kraje. Slávnostné odovzdávanie cien sa uskutoční na prelome novembra a decembra.

Otvára sa výzva EU Business Hub @ KIMES 2026

Európsky program **EU Business Hub Japan and the Republic of Korea** spúšťa novú podnikateľskú misiu pre malé a stredné podniky v oblasti zdravotníckych technológií. **Misia EU Business Hub @ KIMES 2026**, ktorá sa uskutoční **18. – 22. marca 2026 v Soule**, umožní vybraným firmám prezentovať svoje produkty na jednom z najväčších veľtrhov zdravotníckej techniky v Ázii – **KIMES 2026**. Do misie bude vybraných maximálne 50 európskych MSP, ktoré získajú vlastný výstavný stánok v rámci spoločného EU pavilónu, odbornú podporu, tlmočníkov, ubytovanie a predpripravené obchodné stretnutia s kórejskými partnermi. Účasť je výrazne finančne dotovaná zo strany programu – okrem plného pokrytia registračného poplatku výstavniska je hrazené aj ubytovanie na štyri noci a 80 % nákladov na marketingové či právne služby do výšky 1 000 €.

Pre koho je misia určená?

Prihlásiť sa môžu európske technologické firmy, start-upy aj etablované podniky pôsobiace v odvetviach ako:

- zdravotnícke prístroje a asistívne technológie,
- telemedicína, ICT pre zdravotníctvo a diaľkový monitoring,
- AI riešenia a dátová diagnostika,
- regeneratívna medicína a tkanivové inžinierstvo,
- nanotechnológie a ďalšie inovatívne zdravotnícke aplikácie.

Misia je zároveň adresovaná kórejským nákupcom, distribútorom, investorom a výskumným inštitúciám, čím vytvára ideálne prostredie na nadviazanie strategických partnerstiev.

Prečo práve Kórea?

Kórejská republika patrí medzi **najrýchlejšie rastúce trhy zdravotníckych technológií na svete**:

- 13. najväčšia ekonomika sveta,
 - 11. miesto na globálnom trhu zdravotníckych zariadení,
 - populácia rýchlo starnúca – viac ako 20 % obyvateľov je nad 65 rokov,
 - intenzívne vládne investície do bio-health, digital health a AI v zdravotníctve,
 - farmaceutický trh s očakávaným rastom 4,5–7,5 % ročne do roku 2027.
- Pre európske firmy to znamená vysoký dopyt po inovatívnych technológiách a otvorenosť medzinárodnej spolupráci.

Ako sa prihlásiť?

Uzávierka prihlášok: 31. október 2025

Online prihlášku nájdete na:

<https://eubusinesshub.eu/en/missions-catalogue/eu-business-hub-kimes-2026>

PREŠPORSKÝ podnikateľ

Prešporský podnikateľ • Ročník XVIII, číslo 10/2025

Registračné číslo: MK SR: EV 23/08

ISSN: 1337-8295 • © BRK SOPK 2008

Vydáva: Bratislavská regionálna komora SOPK

Adresa: Jašíkova 6, 826 73 Bratislava

IČO: 30 842 654

Tel.: 02 / 4829 1257

e-mail: mzervan@googlemail.com

Šéfredaktor: Miroslav Zervan • Tel.: 0905 436 937

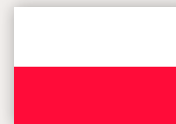
Grafická úprava: MSG Design s.r.o.

DNES PREDSTAVUJEME:

Poľsko

Poľsko je pre slovenských podnikateľov dlhodobo jedným z najaktívnejších zahraničných trhov. S viac než 38 miliónmi obyvateľov ide o najväčšiu ekonomiku strednej Európy a piatu najväčšiu v rámci Európskej únie. Krajina má stabilný hospodársky rast – aj v obdobiach kríz sa jej darilo udržať si vyšší výkon než väčšine európskych krajín. Poľsko je členom EÚ, NATO aj OECD, čo zaručuje legislatívnu predvídateľnosť a bezpečné podnikateľské prostredie. Zároveň si ponechalo vlastnú menu – poľský zlotý – čo mu umožňuje pružnejšie reagovať na ekonomické výkyvy.

Vzájomný obchod medzi Slovenskom a Poľskom má rastúci trend. Podľa údajov Ministerstva hospodárstva SR sa Poľsko radí medzi troch najvýznamnejších obchodných partnerov Slovenska. Dominujú najmä strojárské výrobky, automobily, elektrotechnika, plasty a potraviny. Veľký potenciál však majú aj služby, IT riešenia, energetika či logistika. Po otvorení viacerých diaľničných úsekov sa zrýchlilo prepojenie medzi oboma krajinami a zjednodušil sa transport tovaru. Kľúčovým uzlom je napríklad priemyselné trio Katovice – Krakov – Rzeszów, ktoré je od severného

Slovenska vzdialené len niekoľko hodín jazdy. Poľskí spotrebiteľia sú cenovo citliví, no zároveň čoraz náročnejší na kvalitu. Oblubujú domáce značky, ale sú otvorení aj zahraničným produktom, pokiaľ im ponúkajú pridanú hodnotu. Slovenské firmy tu profitujú z geografickej blízkosti, kultúrnej príbuznosti aj podobnej mentality. Rozdiely v jazyku sa dajú ľahko preklenúť – mnohí Poliaci rozumejú slovenčine alebo češtine, pričom v biznise je bežnou komunikačnou rečou aj angličtina. Vstup na trh je administratívne nenáročný a vďaka jednotnému európskemu rámcu nie je potrebné absolvovať zložité licenčné procesy.

Perspektívne odvetvia zahŕňajú obnoviteľné zdroje energie, elektromobilitu a logistické centrá. Poľsko masívne investuje do veterných a fotovoltaických parkov, modernizácie železníc a skladovej infraštruktúry. Vďaka svojej polohe medzi západnou Európou a pobaltskými prístavmi sa stáva logistickým mostom medzi severom a juhom kontinentu. Zároveň platí, že aj poľské firmy začínajú expandovať južným smerom – čo otvára priestor pre partnerstvá, spoločné podniky či subdávateľské vzťahy.

Pri vstupe na poľský trh sa odporúča spolupracovať s lokálnym distribútorom alebo obchodným zástupcom, keďže osobný kontakt a budovanie dôvery zohrávajú v poľskom biznise významnú úlohu. Poľská obchodná kultúra je priama, ale zdvorilá – rokovania bývajú vecné a zamerané na dlhodobý výsledok. Treba však rátať s istou mierou administratívnej zotrvačnosti a trpezlivo sledovať legislatívne zmeny, najmä v oblasti daní a zamestnávania. Poľsko predstavuje pre slovenských podnikateľov logický krok pri zahraničnej expanzii. Kombinuje veľký trh, rastúcu kúpnu silu obyvateľstva, dostupnú pracovnú silu a infraštruktúrne zázemie. Kto sa dokáže prispôsobiť miestnym špecifikám a ponúkne konkurencieschopné riešenie, môže si vybudovať stabilnú pozíciu. V čase, keď sa firmy snažia diverzifikovať svoje portfólio a minimalizovať riziká, je severný sused jednou z najstíejších adries na európskej mape.

Velvyslanectvo SR v Poľsku (Varšava)

Adresa: ul. Litewska 6, 00-581 Warszawa, Poľsko
 Telefón: +48 22 525 81 10
 Fax: +48 22 525 81 22
 E-mail: emb.warsaw@mzv.sk

Konferencia Cirkulárna ekonomika

Slovenská obchodná a priemyselná komora pripravila 6. ročník ekonomickej konferencie „Cirkulárna ekonomika – premárnená šanca alebo príležitosť na inovácie“, ktorá sa bude konať 30. októbra 2025

v Bratislave od 10.00 h. v Lindner Hotel Gallery Central Bratislava (Metodova 4).

Podujatie je organizované v spolupráci s Nadáciou na podporu vzdelávania a ekológie a Národným výborom Medzinárodnej obchodnej komory Slovensko.

Účast' je bezplatná pre členov SOPK, pre nečlenov za poplatok 60 € bez DPH.

Témami konferencie budú strategické ciele v oblasti odpadového hospodárstva, prehľad aktivít NKÚ v oblasti obehového hospodárstva, riziká zaostávania: klimatická neutralita a zelená transformácia na Slovensku, udržateľnosť z pohľadu bánk. Na základe získaných informácií budú mať podnikatelia možnosť získať detailný prehľad o novinkách z oblasti cirkulárnej ekonomiky z pohľadu slovenských firiem aj akademickej obce.

V druhej časti konferencie predstavíme celoslovenskú súťaž Zelený Merkúr o cenu za dodržiavanie princípov obehového hospodárstva, vyhlásime výsledky vrátane odovzdania cien víťazom.

Konferenciu otvorí predseda SOPK Peter Mihók. Účast' na konferencii potvrdili nasledovní rečníci:

- Jaroslav Ivančo, podpredseda, NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY
- Richard Filčák, riaditeľ CENTRA SPOLOČENSKÝCH A PSYCHOLOGICKÝCH VIED SAV, v.v.i.
- Danka Daubnerová, ESG produktový manager pre firemných klientov, TATRA BANKA, a.s.
- Marína Spirová, riaditeľka BANSKOBYSTRICKEJ REGIONÁLNEJ KOMORY SOPK a zakladateľka súťaže „Zelený Merkúr“

V prípade záujmu o účasť vyplňte prosím [REGISTRAČNÝ FORMULÁR](#) najneskôr do 24. októbra 2025.

Sekcia obehového hospodárstva

Účastníci budú mať jedinečnú možnosť nahliadnuť do zákulisia fungovania zálohového systému na Slovensku – od zberu PET fliaš a plechoviek až po ich spracovanie a návrat do obehu. Zároveň sa dozvedia viac o pripravovaných zmenách legislatívy a o tom, ako môžu firmy efektívnejšie zapájať princípy obehového hospodárstva do svojej praxe.

Podujatie ponúkne nielen odborné poznatky a inšpiráciu, ale aj priestor na networking s kolegami z oblasti obehového hospodárstva. Ak vás téma udržateľnosti a cirkulárnych riešení zaujíma, pridajte sa do Sekcie obehového hospodárstva SOPK a využívajte všetky výhody členstva vrátane podobných odborných exkurzií a diskusií s expertmi.

Slovenské MSP profitujú z EEN

Slovenské firmy, najmä malé a stredné podniky (MSP), čoraz viac hľadajú cesty, ako sa presadiť za hranicami Slovenska. Priame oslovenie zahraničných partnerov však nie je vždy jednoduché – iné trhy znamenajú rozdielnu legislatívu, kultúru aj obchodné zvyklosti. V tomto momente zohráva kľúčovú úlohu Enterprise Europe Network (EEN) – najväčšia sieť podpory podnikania na svete.

Podpora exportu, inovácií a partnerstiev

EEN poskytuje slovenským firmám služby, ktoré by si inak vyžadovali vlastné zahraničné tímy či drahý outsourcing – a pritom väčšina služieb je bezplatná alebo výrazne dotovaná z fondov EÚ. Medzi hlavné benefity patria:

- **Vstup na nové trhy s minimálnym rizikom** – lokálni experti vám pomôžu preveriť trh a nájsť vhodných partnerov.
- **Cielené B2B matchmaking podujatia** – vopred dohodnuté 1:1 stretnutia s nákupcami, výrobcami, investormi či výskumnými organizáciami.
- **Inovačné a technologické poradenstvo**, vrátane transferu technológií alebo prepojenia na univerzity.
- **Pomoc pri získavaní grantov a financií EÚ** – od identifikácie vhodného nástroja až po podanie žiadosti.
- **Zviditeľnenie firmy v medzinárodnej databáze partnerstiev.**

Dôležité doplnenie:

Podujatia EEN nie sú určené iba pre existujúcich klientov. Zúčastniť sa môžu aj podnikatelia, ktorí EEN nikdy predtým nevyužili. Registrácia je spravidla otvorená každému MSP, startupu či výskumno-vývojovej organizácii.

Výhodou spolupráce s EEN je skôr to, že vám s prihlásením a prípravou pomôže – nie že by bola členstvo podmienkou.

Podujatie:

Meet the Buyer – EEN Matchmaking Event (Agri-Food / AgriTech) Kedy? 13. – 17. október 2025 (online)

Pre koho? Pre firmy z potravinárstva, technológií pre poľnohospodárstvo, spracovanie surovín

Registrácia: <https://www.b2match.com/e/meet-buyer-ee-matchmaking-event>

Exkurzia SOH do Správcu zálohového systému

Sekcia obehového hospodárstva SOPK pripravuje pre svojich členov ďalšiu atraktívnu aktivitu – odbornú exkurziu do spoločnosti Správca zálohového systému, ktorá sa uskutoční 15. októbra 2025 o v areáli v Kočovciach.

Európska noc vedy

Bratislava, Košice, Banská Bystrica, Žilina a Poprad privítali posledný septembrový piatok návštevníkov najväčšieho vedecko-popularizačného festivalu na Slovensku – Európska noc vedy. Témou 19. ročníka bol Chaos – hľadanie poriadku v nepredvídateľnom svete.

„Chaos je všade okolo nás, keďže každodenný život prináša mnohé neistoty - technologické zmeny, klimatické výzvy či výzvy týkajúce sa zdravotníctva. Hoci na prvý pohľad môže vzbudzovať obavy, aj za chaosom vidí veda isté zákonitosti,“ priblížil riaditeľ občianskeho združenia Slovenská organizácia pre výskumné a vývojové aktivity, ktorá podujatie organizovala, Ľubomír Bilský.

Chaos a poriadok

Návštevníci mali možnosť priamo od slovenských vedcov získať odpovede napríklad na to, ako sa v tomto každodennom chaose zorientovať, aké nástroje na to používa veda a ako môže každý prispieť k stabilite vo svojom okolí a komunite. „Ako môže malý motýľ vyvolať hurikán? Aj tento koncept chaosu a motýlieho efektu priblížia vedci návštevníkom v rámci prednášok v Bratislave a Košiciach,“ vysvetlila projektová manažérka Katarína Sentelik.

Vo všetkých mestách si návštevníci mohli už tradične vo vedeckých stánkoch vyskúšať rôzne experimenty či technológie a ich využitie v praxi. Okrem iného si napríklad, aké je to ovládať stavebné mechanizmy v rámci virtuálnej reality, poprechádzať sa spolu s robotickým psom Artabanom alebo sa prostredníctvom záťažových testov dozvedieť, ako ľudské srdce reaguje na chaos a záťaž.

Veda hľadá odpovede

Okrem viac ako 220 vedeckých stánkov, desiatok prednášok či workshopov si prišli na svoje opäť aj priaznivci diskusií. Odpovede na otázku, či a prečo sa stávame imúnnymi voči vede, hľadali v Bratislave v rámci jednej z nich virológ Boris Klempa a sociologička Marianna Mrva. „Ako spoločnosť sme vystavení pretlaku informácií, vrátane dezinformácií, ktoré dnes dokáže umelá inteligencia

generovať na jeden prompt. Odpoveď na otázku, ako sa s tým môžeme každý vysporiadať, je kľúčová aj pre schopnosť spoločnosti zvrátiť tento trend,“ vysvetlila Sentelik. Okrem diskusií pripravili pre návštevníkov aj množstvo interaktívnych workshopov, vrátane workshopov zameraných na kritické myslenie, ktoré viedli lektori Martin Poliačik a Emma Lujza Barilová.

Roboty v stánku CVTI SR

CVTI SR predstavilo v Starej tržnici inteligentné dielne SmartLaby, ktoré sú už dnes súčasťou päťdesiatich knižníc po celom Slovensku, ďalej časopis *Quark*, nové rubriky webového portálu VEDA NA DOSAH, Zážitkové centrum vedy Aurelium, projekt Občianska veda, ako aj ďalšie aktivity.

V SmartLabe si návštevníci naživo vyskúšali roboty mBot2 a v priamom prenose sa presvedčili, čo dokáže 3D tlačiareň a aké predmety vie vyrobiť. V stánku CVTI SR sa návštevníci dozvedeli viac aj o popularizačných podujatiach, ako sú Zvedavé debaty, ktoré prinášajú inšpiratívne diskusie s jedinečnými osobnosťami slovenskej vedy v regiónoch, alebo o interaktívnych workshopoch o využívaní umelej inteligencie, technológiách a modernom vzdelávaní určenom pre základné školy – Vedecký ambasádor.

„Predstavíme tiež projekty občianskej vedy na Slovensku zamerané na živú prírodu od rastlín cez hmyz až po vtáctvo. K dispozícii budú rôzne materiály a ukážky, návštevníci si budú môcť vyskúšať aplikáciu iNaturalist a precvičiť svoje znalosti zo

živej prírody, rozprávať sa s prírodovedcami o práci v teréne aj o tom, ako bežný človek môže prispieť k ochrane prírodnej rozmanitosti okolo nás,“ uviedla pred podujatím riaditeľka Národného centra pre popularizáciu vedy a techniky v spoločnosti Štefánia Bartošová.

Virtuózi v Aureliu

Zážitkové centrum vedy Aurelium pripravilo jedinečný program s názvom *Virtuózi vedy*. Návštevníci nazreli do zákulisia špičkovej vedy, ktorá sa snaží porozumieť chaosu a nájsť v ňom poriadok. Návštevníkom prilákala unikátna možnosť zahrať si na vodný klavír, pozrieť si vysokonapäťové exponáty v *Teslovom svete* a zažiť pôsobivú *Laserovú show*.

„Podujatím chceme osloviť širokú verejnosť a najmä deťom hravou formou ukázať, že svet vedy je dôležitý a vie byť aj zábavný. Šou je jedinečným spojením vedy a umenia, ktorá vizuálne predstavuje osobnosti vedcov a ich prácu, vďaka čomu je prístupná a inkluzívna pre všetkých,“ uviedla Dominika Petříková, riaditeľka ZCV Aurelium.

Kvantová zóna

Rok 2025 je zároveň Medzinárodným rokom kvantovej vedy a technológií, ktorý vyhlásila Organizácia spojených národov pri príležitosti 100. výročia zrodu kvantovej mechaniky. Aj preto bola súčasťou programu špeciálna Kvantová zóna, ktorá návštevníkom ukázala, ako kvantová veda ovplyvňuje každodenný život a akú budúcnosť otvára. •

Európa v digitálnom svete

Európska komisia vo svojej správe o stave digitálneho desaťročia 2025 posudzovala pokrok EÚ v štyroch cieľových oblastiach digitálnej transformácie EÚ do roku 2030. Vyzdvihla úspechy a poukázala na nedostatky v oblasti digitálnej infraštruktúry, digitalizácie podnikov, digitálnych zručností a digitalizácie verejných služieb.

Zo správy vyplýva, že hoci sa určitý pokrok dosiahol, zavádzanie infraštruktúry pripojiteľnosti, ako sú optické vlákna a samostatné siete 5G, stále zaostáva.

Čo treba zlepšiť?

Umelú inteligenciu, cloud a veľké dáta zavádza viacero spoločností, ale tento proces, sa musí zrýchliť.

Len o niečo viac ako polovica Európanov (55,6 %) má základnú úroveň digitálnych zručností.

Dostupnosť špecialistov na IKT s pokročilými zručnosťami zostáva nízka a s výraznými rodovými rozdielmi, čo bráni pokroku v kľúčových odvetviach, ako je kybernetická bezpečnosť a umelá inteligencia.

V roku 2024 EÚ dosiahla stabilný pokrok v digitalizácii kľúčových verejných služieb, ale podstatná časť vládnej digitálnej infraštruktúry naďalej závisí od poskytovateľov služieb mimo EÚ.

Členské štáty odporúčania Komisie preskúmajú a prediskutujú s ňou ďalší postup. Komisia v roku 2026 preskúma ciele programu Digitálne desaťročie v snahe posúdiť, či stále zodpovedajú vyvíjajúcemu sa digitálnemu prostrediu a spĺňajú požiadavky priorít a ambícií EÚ.

Ambiciózne ciele

Digitálne desaťročie je ambiciózne vízia Európskej únie, ktorá stanovuje konkrétne

ciele v oblasti digitalizácie do roku 2030. Zameriava sa na štyri hlavné piliere: digitálne zručnosti, digitálnu infraštruktúru, digitalizáciu podnikov a verejných služieb. Nová správa Európskej komisie o stave digitalizácie na Slovensku v roku 2025 ukazuje, že hoci krajina robí mnohé pokroky, aj naďalej čelí v tejto oblasti niektorým výzvam.

Slovensko investuje do digitalizácie významné prostriedky. Z Plánu obnovy a odolnosti je vyčlenených 1,2 miliardy eur, čo predstavuje približne 21 % celkového rozpočtu celého plánu. Okrem toho Slovensko alokovalo 886 miliónov eur z politik súdržnosti na digitálne opatrenia. Spomedzi členských štátov patrí Slovensko medzi lídrov v podiele investícií z plánu obnovy smerujúcich do digitalizácie.

Z hľadiska infraštruktúry je Slovensko dobre prepojené. Internet využíva 91,8 % obyvateľov, čo je mierne pod priemerom EÚ (približne 95 %). Mobilné širokopásmové pokrytie dosahuje 99 % a rýchlosť pripojenia patrí k najvyššie rastúcim. Priemerná rýchlosť mobilného pripojenia na Slovensku dosiahla 63 Mbps, čo predstavuje 35 % nárast oproti minulému roku. V prípade fixného pripojenia je to 90 Mbps (nárast o 29 % v porovnaní s predchádzajúcim rokom). Používanie mobilných SIM kariet je vyššie ako počet obyvateľov (nad 100 %), čo naznačuje, že mobilné služby sú rozšírené a ľahko dostupné.

V čom zaostávame?

Pokiaľ ide o digitálne zručnosti, 55 % dospeléj populácie má aspoň základné zručnosti, čo je mierne nad priemerom EÚ (54 %). Avšak, len pätina obyvateľov Slovenska má v tejto oblasti pokročilé zručnosti, pričom priemer EÚ dosahuje 26 %. Digitálny pracovný trh tiež čelí výzvam – IT špecialisti tvoria len 4,2 % pracovnej sily, čo je mierne pod celoeurópskym priemerom, ktorý predstavuje 4,6 %. Ženy v tomto sektore zastupujú len 15 %, zatiaľ čo európsky priemer dosahuje približne 19 %.

V oblasti digitálnych verejných služieb zostáva Slovensko pod európskym priemerom. Služby eGovernmentu využíva 62 % používateľov internetu, pričom priemer EÚ je na úrovni 64 %. Používateľská skúsenosť aj kvalita online služieb sa postupne zlepšujú, no nie dostatočne rýchlo.

Slovenské podniky využívajú digitalizáciu v obmedzenej miere. 13 % z nich predáva svoje produkty alebo služby online (EÚ 17 %). Podobne 16 % firiem využíva elektronickú fakturáciu, čo je pod priemerom EÚ (32 %). Používanie cloudových riešení, umelej inteligencie či veľkých dát je medzi slovenskými podnikmi taktiež pomerne nízka.

Pozitívny postoj obyvateľstva

Na druhej strane, slovenská verejnosť vníma digitalizáciu prevažne pozitívne. 82 % respondentov tvrdí, že im technológia zjednodušuje život, 93 % súhlasí s tým, že EÚ by mala robiť viac v boji proti dezinformáciám. Slováci a Slovenky zároveň podporujú digitálne práva a dôverujú spoločnej európskej digitálnej politike.

Slovensko napreduje v plnení cieľov digitálneho desaťročia. Krajina výrazne investuje aj vďaka finančným prostriedkom z EÚ do infraštruktúry a občania digitalizáciu vítajú. Výzvou však naďalej ostáva prehlbovanie digitálnych zručností, širšie nasadenie digitálnych nástrojov v podnikoch a zlepšenie digitalizácie verejných služieb. Úspešná digitálna transformácia si vyžaduje nielen investície, ale aj zmenu myslenia, a to vo verejnom aj súkromnom sektore.

eu •

EÚ chce silnejší jednotný trh

Ursula von der Leyen v prejave roka predstavila svoje plány pre digitálny sektor. V rámci tých chce spojiť dve protichodné tendencie. Európske technologické firmy by sa na tie americké mali podobať v ich ziskovosti. Nemali by to však dosahovať tak, ako tie americké – sčasti aj zarábaním na deťoch a pašovaní migrantov.

Konkrétne sľúbila dobudovať jednotný trh do roku 2028. Myslela tým odstraňovanie prekážok v oblasti kapitálu, služieb, energetiky a telekomunikácií.

O zjednocovaní trhov v oblastiach, kde cezhraničný obchod stále čelí prekážkam, hovorí už od zverejnenia Draghiho správy. Odstránenie bariér medzi členskými štátmi EÚ by mohlo byť jedno z mála bezbolestných opatrení vedúcich k ekonomickému rastu.

Tieto sektory však nezostali doménou členských štátov náhodou. Sú plné veľkých firiem, ktoré sú previazané na vlády, malých firiem, ktoré sa obávajú prívateľnej konkurencie alebo pretrvávajúcích jazykových bariér.

Chýba väčšia ochota štátov

Štáty sa do zjednocovania týchto trhov jednoducho nehrnú, cieľ na rok 2028 je teda pomerne ambicióznym. Konkrétnym dátumom, pri ktorom hrozí verejná blamáž, ak nebude splnený, sa štáty snažia dotlačiť k aktivite. Pri telekomunikáciách by sme detaily mali poznať už v decembri s príchodom návrhu Aktu o digitálnych sieťach.

Komisia zároveň chce podporiť európske IT firmy, ktoré zatiaľ netvorí také zisky ako tie americké. Avizovala Akt EÚ o rozvoji cloudových služieb a umelej inteligencie, ktorý má naplniť požiadavky IT sektora.

Firmy sa môžu tešiť aj na osekanie byrokracie, ktorá im má podľa predsedníčky ušetriť až osem miliárd eur ročne, aj na lepšom prístupe k súkromnému kapitálu, ktorý je v EÚ na rozdiel od USA značne poddimenzovaný.

Kritika sociálnych sietí

Za terč kritiky si tentoraz vybrala najmä sociálne siete. Po vzore Austrálie, ktorá deťom do veku 16 rokov úplne zakázala sociálne médiá, chce deti chrániť pred škodlivým obsahom. Či to bude rovnako prísne aj v EÚ, by mal určiť panel expertov. Slovensko je v každom prípade za.

Od sociálnych sietí však určite bude chcieť, aby zakročili proti reklamám na prevádzkové služby pre migrantov. Zároveň by mali znemožniť plánovanie týchto operácií cez svoje služby.

Tu však narazí minimálne na dva problémy. Po prvé, v rámci platných pravidiel firmy nemôžu mať povinnosť plošne monitorovať všetok svoj obsah, čo robí problémy už pri reklamách na podvodné bankové služby.

Po druhé, komunikácia cez internet je vo väčšine prípadov šifrovaná a nabúranie tohto šifrovania prináša bezpečnostné riziká pre všetkých.

Pravda je taká, že americké IT firmy sčasti zarábajú na deťoch aj na obetiach podvodov. Ako vždy, EÚ čelí protichodným silám, keď ochrana verejného záujmu brzdí čisté zisky. **eu •**

EÚ vs technologickí giganti

Európska únia nemá „absolútne žiadny zámer“ zrušiť svoj prelomový zákon o digitálnych trhoch (Digital Markets Act, DMA). V reakcii na výzvu spoločnosti Apple to oznámila vo štvrtok Európska komisia (EK).

„Nie sme prekvapení lobistickým dokumentom spoločnosti Apple, v ktorom nás žiada o zrušenie zákona o digitálnych trhoch. Prečo nie sme prekvapení? Pretože Apple jednoducho spochybňoval každý detail tohto zákona od okamihu, keď nadobudol platnosť,“ uviedol hovorca Komisie Thomas Regnier.

Spoločnosť Apple vyzvala na zrušenie nariadenia DMA. Výrobca iPhoneov argumentuje, že legislatíva nechráni hospodársku súťaž a, naopak, prináša nové riziká. Nariadenie DMA prikazuje americkej spoločnosti, aby svoj obchod s aplikáciami App Store sprístupnila konkurenčným vývojárom aplikácií a iným obchodným platformám. Z pohľadu Apple to vraj znamená, že svoje zariadenia musela sprístupniť škodlivým aplikáciám, napríklad v oblasti šírenia pornografie, ktoré predstavujú nové hrozby pre používateľov.

Vysoká pokuta pre Apple

Komisia spoločnosti Apple vymerala v apríli pokutu vo výške 500 miliónov eur. Svoje rozhodnutie odôvodnila tým, že americký technologický gigant bránil vývojárom aplikácií v presmerovaní používateľov na alternatívne a potenciálne lacnejšie ponuky mimo svojho obchodu App Store.

Komisia koncom augusta zdôraznila, že má suverénne právo regulovať činnosť technologických gigantov na území EÚ. Odmietla zároveň tvrdenia amerického prezidenta Donalda Trumpa, že európske pravidlá nespravodlivo znevýhodňujú americké firmy. **ts •**

Z lídra medzi zaostávajúcich

Sedem rokov dozadu bolo Slovensko ešte nad priemerom EÚ, dnes je v pokrytí rýchlym internetom šieste najhoršie. Medzi rokmi 2022 a 2023 podiel pokrytých domácností dokonca poklesol. Štát plánuje prvé eurofondové výzvy až na budúci rok.

Vláda rokovala o tom, ako sa Slovensko darí pokrývať modernými sieťami. Pripomenula, že optické káble a 5G nie sú moderné výmysly, ale kostra budúceho fungovania ekonomiky, energetiky, dopravy, bankovníctva aj zdravotníctva.

Dáta vo vládnom materiáli však ukazujú, že takmer v každom ukazovateli je Slovensko oproti EÚ pozadu. Pri dostupnosti rýchleho internetového pripojenia dokonca nastal posledný rok pokles.

Kľúčová podmienka rastu

Európska únia si do roku 2030 stanovila cieľ pokrytia celého svojho územia rýchlym a spoľahlivým internetom. Vytvorila si preto aj vlastnú definíciu – siete s veľmi vysokou kapacitou.

Do piatich rokov by tak mali mať moderný internet všetky domácnosti v EÚ. Teda nie iba tie vo veľkomestách alebo technologických centrách.

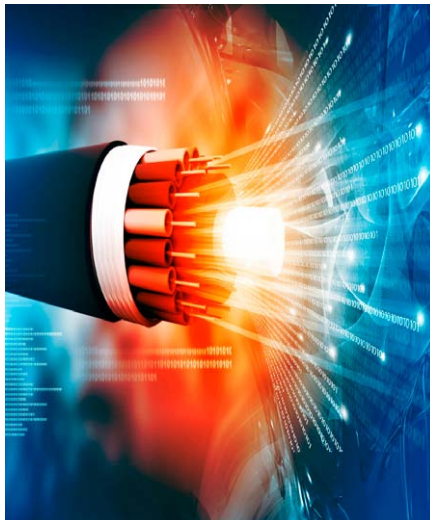
Slovensko si tento cieľ prevzalo za svoj a v rôznych strategických dokumentoch vysvetľuje, prečo ide o kľúčovú podmienku rastu ekonomiky. Moderný internet je potrebný pre čoraz bežnejšiu prácu z domu, riadenie energeticky šetrnej domácnosti, digitálne služby štátu, ale aj bezpečnosť infraštruktúry.

Všetky okolité krajiny investujú

Ministerstvo informatizácie (MIRRI) argumentuje, že zodpovednosť za budovanie sietí leží najmä na pleciach telekomunikačných operátorov a štátne intervencie sa môžu zameriavať „výlučne na oblasti zlyhania trhu“. Vládne materiály a stratégie však uznávajú, že firmám sa pokryť celé Slovensko kvalitným internetom ekonomicky neoplatí. Ide najmä o menej zabývané, alebo geograficky členité oblasti.

„Všetky okolité členské krajiny EÚ, už dlhé roky investujú miliardy eur zo svojich štátnych rozpočtov (ako aj eurofondov) do odstránenia geografickej diskriminácie svojich občanov a dosiahnutie cieľov v pokrytí, ku ktorým sa aj ony zaviazali,“ píše sa v štúdiu uskutočniteľnosti z roku 2023.

„Jedine Slovenská republika doteraz z verejných zdrojov neprispela ani jediným eustom na pokrytie čo i len jednej domácnosti. A to aj napriek ich alokácii na daný cieľ po-

čas dvoch programovacích období, a investíciám do projektovej dokumentácie,“ píše autori zo Žilinskej univerzity.

Pilotnú výzvu, ktorá mala podporiť pokrytie Slovenska modernými sieťami, MIRRI pôvodne plánovalo na polovicu roka 2024. Teraz už hovorí, že prvá etapa realizácie je plánovaná na začiatok roka 2026.

Problém je najmä na vidieku

„Kľúčovým predpokladom, nielen pokiaľ ide o prístup k rýchlemu internetu, ale aj rozvoj digitálnej ekonomiky ako takej, je lepšie využívanie finančných nástrojov EÚ, ktoré má Slovenská republika už dnes k dispozícii práve aj na pokrytie takzvaných bielych miest bez kvalitného pripojenia“, odkazuje Henrich Krejčí, výkonný riaditeľ Asociácie mobilných operátorov Slovenska.

Upozorňuje, že problém je vypuklý najmä na vidieku. Tam má Slovensko pokrytých iba 35 percent domácností, kým priemer EÚ je 55 percent.

Ako spomína štúdia Úradu hodnoty za peniaze, pokrytie sieťami je iba časťou úspechu. Domácnosti tiež musia byť motivované moderné siete využiť, čo štát dlhodobou plánoval podporiť takzvanými sociálnymi poukazmi.

„Na spustenie tohto projektu čakáme niekoľko rokov. Už sme za polovicou programovacieho obdobia,“ pripomína Juraj Kadaš, manažér komunikácie z IT Asociácie Slovenska. Projekt sociálnych poukazov by sa podľa MIRRI mal spustiť v priebehu tohto roka.

Stavebný zákon nepomohol

Operátori však upozorňujú aj na problémy pri ich vlastných investíciách. „Bariérou pre rozvoj digitalizácie sú aj aktuálne nastavené byrokratické postupy pri výstavbe sietí, ktoré sa – na rozdiel od všeobecného ponímania stavieb – v odvetví budovania vysokorychlostných sietí, naopak, s novým stavebným zákonom zhoršili,“ hovorí Kadaš.

„Na urýchlenie rozvoja infraštruktúry navrhujeme zjednodušiť povoľovacie konania, uplatniť princíp „dig once“ pri verejných stavbách a umožniť využívanie infraštruktúry subjektov verejného sektora bez akýchkoľvek administratívnych konaní, ako to predpokladá aj legislatíva EÚ,“ navrhuje Krejčí.

Princíp „dig once“ spočíva v rozširovaní internetového pripojenia zároveň s inými infraštruktúrnymi projektmi, stavbami železníc, či elektrickými sieťami.

Problém s nelegálnymi stavbami

Práve prepojenie energetiky s komunikačnými sieťami chcel štát podporiť memorandom o energooptike. To zhruba pol roka dozadu podpísal rezort hospodárstva s distribučnými spoločnosťami. Stredoslovenská distribučná od podpisu memoranda vybuodovala optickú infraštruktúru v 34 lokalitách.

„Ide o 250 km optiky s potenciálnym pripojením pre viac ako 13-tisíc domácností,“ odkazuje Miroslav Gejdoš zo Stredoslovenskej distribučnej s tým, že v budovaní optiky plánujú pokračovať naďalej.

Západoslovenská distribučná zverejňuje aj zoznam plánovaných pripojení, väčšinu však sľubuje až na rok 2027 alebo neskôr.

Andrea Forbergerová, hovorkyňa Východoslovenskej distribučnej vysvetľuje, že výstavba energooptiky spravidla trvá niekoľko mesiacov až rokov. Upozorňuje však, že by od vlády potrebovali podporu pri efektívnom odstraňovaní nelegálnych stavieb.

„Distribučné spoločnosti v tomto svojom snažení totiž stále čelia pri rozvoji energooptiky aj nelegálnym stavbám – cudzím prvkom, ktoré bez akéhokoľvek súhlasu umiestňujú na distribučnú infraštruktúru tretie subjekty,“ odkazuje Forbergerová s tým, že toto konanie blokuje poskytnutie otvorenej infraštruktúry pre všetkých poskytovateľov telekomunikačných služieb.

euractiv •

Elektronické faktúry prinášajú nové povinnosti

Od začiatku roka 2027 by mali mať firmy na Slovensku povinnosť vyhotovovať elektronické faktúry. Vyplýva to z novely zákona o dani z pridanej hodnoty, ktorú schválila vláda. Ministerstvo financií SR zároveň plánuje povinnosť digitálne oznamovať údaje o dodaniach tovarov a služieb finančnej správe v reálnom čase. Rozsiahla novelizácia prináša napríklad aj možnosť pre správcu dane rozhodnúť o registrácii dvoch alebo viacerých, formálne nezávislých, zdaniteľných osôb ako jedného platiteľa DPH.

Hlavným cieľom novelizácie zákona DPH je podľa rezortu financií transpozícia článku európskej smernice z roku 2015 a zavedenie povinnej elektronickej fakturácie pre zdaniteľné osoby, ktoré sú platiteľmi dane z pridanej hodnoty, ako aj povinné digitálne oznamovanie údajov o dodaniach tovarov a služieb finančnej správe v reálnom čase. „Prechodným ustanovením zákona o DPH bude s účinnosťou od 1. januára 2027 do 30. júna 2030 zavedená povinnosť pre platiteľov dane vyhotovovať a prijímať faktúry v ustanovenom elektronickej formáte, ako aj povinnosť elektronickej oznamovať údaje z tuzemských dodaní tovarov a služieb,“ uviedol rezort financií v dôvodovej správe k predloženej novele.

S účinnosťou od 1. júla 2030 novela zavádza povinnosť pre platiteľov dane elektronickej oznamovať údaje pri tuzemskom dodaní tovarov a služieb. V nadväznosti na zavedenie povinnej elektronickej fakturácie a na digitálne oznamovanie údajov pri tuzemských zdaniteľných obchodoch sa má k rovnakému termínu úplne zrušiť povinnosť podávať kontrolný výkaz pre platiteľov dane. Každá zdaniteľná osoba, ktorá je povinná vyhotovovať elektronickej faktúru, bude zároveň povinná zabezpečiť, aby ju vedela zaslať alebo prijať doručovacou službou.

Rovnako má byť s účinnosťou od 1. júla 2030 zavedená pre zdaniteľné osoby povinnosť vyhotovovať a prijímať faktúry v štruktúrovanom elektronickej formáte aj pri cezhraničných dodaniach tovarov alebo služieb, ako aj povinnosť digitálne oznamovať údaje o týchto dodaniach. „V nadväznosti na zavedenie povinnosti digitálne oznamovať údaje o cezhraničných dodaniach tovarov alebo služieb sa s účinnosťou od 1. júla 2030 ruší povinnosť podávať súhrnný výkaz,“ priblížilo MF.

Rozšírené právomoci správcu

Rozšírené právomoci správcu dane pri registrácii dvoch alebo viacerých, formálne nezávislých, zdaniteľných osôb na registráciu skupiny z úradnej moci ako jedného platiteľa na účely dane z pridanej hodnoty by mali byť podľa návrhu účinné už od januára budúceho roka.

Rezort financií navrhol aj rozšírenie uplatňovania osobitného spôsobu úhrady dane a to tak, že pri určitých transakciách vybraných platiteľov dane bude mať daňový úrad možnosť uložiť povinnosť odberateľovi uhradiť daň z faktúry priamo na účet správcu dane vedený pre dodávateľa.

Nad rámec pravidiel

Hoci digitalizácia účtovníctva môže na prvý pohľad pôsobiť ako moderný a logický krok, podnikateľský sektor bije na poplach. Združenie podnikateľov Slovenska upozorňuje, že štát ide nad rámec európskych pravidiel, čo sa odborne označuje ako tzv. goldplating. Povinnosť sa má dotknúť oveľa širšieho okruhu subjektov, než požaduje Brusel. Pridávajú sa k nej aj ďalšie zmeny, ktoré podnikatelia považujú za neodôvodnené, ako napríklad skrátenie lehoty na vystavenie faktúry z 15 na 10 dní. Problémom je aj tempo, akým chce rezort nový systém spustiť. „Termín spustenia je príliš krátky a môže spôsobiť, že nebudú pripravení podnikatelia ani štát,“ varuje prezident Združenia podnikateľov Slovenska Ján Solík. Podnikatelia pritom pripomínajú fiasko s rýchlym zavedením e-kasy, kde sa termíny opakovane posúvali, technické vybavenie nebolo dostupné a reálne náklady boli násobne vyššie než oficiálne odhady. Skúsenosti z krajín ako Nemecko, Taliansko či Poľsko ukazujú, že na bezproblémové spustenie e-faktúr je potrebných 500 až 1 000 dní, čo znamená, že slovenský plán je nerealisticky optimistický.

Ďalšia administratívna záťaž

Otázky visia aj nad samotným cieľom reformy. Ministerstvo financií zatiaľ nepredložilo žiadne konkrétne dáta o tom, aké typy daňových únikov chce zavedením e-faktúr eliminovať ani o koľko by sa mal zvýšiť výber daní. Podľa podnikateľov to vyvoláva obavy, že povinnosť bude len ďalšou administratívnou záťažou bez merateľného prínosu. „Čo z toho budú mať podnikatelia? Okrem nákladov na zmenu systémov zrejme nič,“ konštatuje Solík.

Paradoxom je, že hoci projekt digitalizácie má uľahčiť procesy, štát zároveň plánuje zvýšiť počet zamestnancov Finančnej správy, namiesto toho, aby hľadal úspory v rámci existujúcich kapacít. Náklady podnikateľov na zavedenie nových softvérov a úpravu procesov ministerstvo podľa Združenia podnikateľov SR podceňuje a ich skutočná výška bude pravdepodobne podstatne vyššia.

Nevyhnutný krok do budúcnosti

Podnikatelia zdôrazňujú, že proti digitalizácii ako takej nič nemajú. Naopak, vnímajú ju ako nevyhnutný krok do budúcnosti. Problém je v tom, že slovenská verzia e-faktúr ide nad rámec európskych pravidiel, bez jasne vyčíslených prínosov pre štát a bez akýchkoľvek výhod pre firmy. „Požadujeme, aby sa e-faktúra zavádzala iba v minimálnom rozsahu, ktorý požaduje EÚ, a Slovensko nešlo nad rámec európskych pravidiel,“ dodáva Solík s odvolaním sa aj na programové vyhlásenie vlády, ktorá sa k takémuto prístupu sama zaviazala.

Združenie podnikateľov preto žiada zásadné prepracovanie návrhu. Podľa nich má ísť o moderný nástroj, ktorý pomôže nielen štátu pri efektívnejšom výbere daní, ale aj podnikateľom pri ich činnosti. Nie o ďalšiu haldu povinností, ktorá brzdí hospodársku aktivitu a komplikuje podnikateľské prostredie. **ta**

Strach z technológií

Stres v práci z každodenného používania digitálnych technológií má 63 % Slovákov. Úzkosťou trpí 20 % manažérov, ide pritom o najvyšší podiel spomedzi všetkých povolání. Manažéri majú zároveň najvyššiu úroveň konfliktov medzi pracovným a súkromným životom. Stres na pracovisku sa nedotýka len riaditeľov a vrcholových manažérov či bežných zamestnancov bez rozdielu pozície. Upozornila na to Konfederácia odborových zväzov SR.

Stres je rizikový faktor

Umelá inteligencia a digitalizácia výrazne ovplyvnili pracovný trh a tým aj prístup k riešeniu otázok súvisiacich s bezpečnosťou a ochranou zdravia zamestnancov. „Na jednej strane tieto technológie prinášajú pre zamestnancov veľké možnosti a potenciálny prínos v oblasti zlepšenia úrovne bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (BOZP), ako je zníženie námahy pri práci či ochrana pred nebezpečným pracovným prostredím, no na druhej strane predstavujú aj mnohé doteraz nepreskúmané riziká,“ uviedla generálna riaditeľka Národného inšpektorátu práce Alena Zvarová Bašistová.

Počet chorôb z povolania rastie, pričom druhým najčastejším zdravotným problémom, ktorí postihuje európskych zamestnancov, sú stres, úzkosť a depresia. Novými stresovými faktormi je aj práca

s technologickými a digitálnymi nástrojmi či umelou inteligenciou. Dlhodobo je však na základe údajov Európskej agentúry pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci strašiacom dlhodobé sedenie v zamestnaní. Medzi ďalšie rizikové faktory na pracoviskách spojené s poškodeniami podporno-pohybovej sústavy vlni patrili opakované pohyby rúk alebo paží (63 %) a zdvíhanie alebo premiestňovanie osôb či ťažkých bremien (52 %).

Nepodceňovať prípravu

„Ako pozitívny trend sa javí príprava na digitálne technológie vo firmách. Ľudí stresuje nová práca, no približne 42 % podnikov ponúka svojim zamestnancom aj odbornú prípravu v tejto oblasti, aby

eliminovali stresový faktor. Podniky ďalej uvádzali ako riziká aj zvýšenú intenzitu práce, a to v 34 %, informačné preťaženie, celkovo 32 %, a stieranie hraníc medzi pracovným a súkromným životom, ktoré uviedlo 27 %,“ dodali odborári.

Stres na pracoviskách sa podľa nich stal v Európe epidémiou, pričom každoročne naň zomiera približne 10 000 ľudí. Psychosociálne riziká sú tak pre zamestnancov väčšou hrozbou ako fyzické nehody. Najpostihnutejšie stresovou krízou sú ženy, dosť silno na ne vplyva dlhý pracovný čas, neistota zamestnania či šikanovanie na pracovisku. Vyšší výskyt úmrtí súvisiacich so stresom je viditeľný najmä v krajinách strednej, východnej a juhovýchodnej Európy. •

Rýchlosť je konkurenčná výhoda

Digitalizácia šetrí čas, náklady a umožňuje sústrediť sa na rast firmy. Malé a stredné firmy, ktoré sa neboja nových technológií, dokážu rásť rýchlejšie, pracovať efektívnejšie a pružnejšie reagovať na zmeny trhu. Firmy bez digitálnej stratégie sa budú čoraz ťažšie presadzovať v prostredí, kde konkurencia funguje rýchlo a na základe dát, upozornil odborník na podnikanie Lukáš Adamec z Mojesidlo.sk.

„Digitalizácia nie je len módnym slovom. Je to investícia, ktorá má veľmi jasne vyčísliteľnú návratnosť,“ vysvetlil Adamec. Aj menšie kroky, ako napríklad zavedenie online fakturácie alebo automatizovaných interných procesov, môžu podľa neho znamenať zásadný posun v efektivite firmy. Napriek tomu až dve tretiny slovenských spoločností stále fungujú bez

komplexných digitálnych riešení. Chýba im prepojenie medzi oddeleniami, zber a analýza dát či možnosť automatizácie procesov.

Fandia najmä mladší

Najväčšími fanúšikmi digitálnych riešení sú podnikatelia do 35 rokov. Dávajú totiž prednosť flexibilným modelom a technológiám, ktoré šetria čas a umožňujú im sústrediť sa na rast biznisu. „Vidíme, že mladí sú nielen technologicky zdatní, ale aj veľmi pragmatickí - namiesto prenájmu kancelárie radšej investujú do online nástrojov, ktoré im priniesú reálnu hodnotu,“ priblížil Adamec. Samotná digitalizácia však podľa odborníka nemusí byť revolúciou zo dňa na deň. Často stačí začať drobnými krokmi – prejsť na cloudové služby, zaviesť online rezervácie,

elektronický podpis či jednoduchú analytiku predaja. Dôležité je mať plán a odvahu meniť zabehnuté zvyky a začať využívať napríklad umelú inteligenciu.

Strategická investícia

Digitalizácia v súčasnosti nie je len o komforte, ale aj o bezpečnosti. S rastúcim rizikom kybernetických útokov musí byť ochrana údajov a vyškolenie zamestnancov súčasťou každej digitálnej transformácie. „Čím skôr firma pochopí, že digitálne riešenia nie sú len výdajom, ale strategickou investíciou, tým rýchlejšie uvidí výsledky,“ uzatvára Adamec s dôvetkom, že malé a stredné firmy, ktoré sa digitalizácie nebudú báť, môžu získať konkurenčnú výhodu, šetriť zdroje a pracovať modernejšie. ts •

Kybernetické riziká sú hrozbou

Kybernetické incidenty, ako sú úniky dát, ransomvérové útoky a útoky na IT systémy, sú už štvrtý rok po sebe najväčšou hrozbou podnikania na celom svete. Tento rok pritom dosiahli najvyšší podiel odpovedí, a to na úrovni 38 %. Vyplýva to zo štúdie Allianz Risk Barometer 2025, o ktorej poisťovňa informovala vo štvrtok.

„Kybernetické riziká sú vnímané ako najväčšia hrozba nielen pre veľké korporácie, ale aj pre stredné a menšie podniky. Menšie firmy zároveň viac znepokojujú lokálne riziká, ako sú legislatívne zmeny a regulácia, makroekonomický vývoj a nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily. Napriek tomu sa aj v týchto firmách začínajú prejavovať obavy z klimatických zmien a politických rizík,“ uviedla poisťovňa.

Kybernetických incidenty

V rámci kybernetických incidentov (38 %) uviedlo vyše 60 % respondentov ako najväčšiu hrozbu úniky dát, nasledované útokmi na kritickú infraštruktúru a fyzický majetok (57 %). Prerušenie prevádzky zostalo na druhom mieste (31 %), zatiaľ čo prírodné katastrofy a s nimi spojené klimatické zmeny sa posunuli na piate miesto. Ide pritom o najvyššiu pozíciu za 14 rokov existencie prieskumu.

Poisťovňa dodala, že napriek pretrvávajúcej geopolitickej a ekonomickej neistote v regiónoch Blízkeho východu, Ukrajiny a juhovýchodnej Ázie politické riziká a násilie klesli na deviate miesto. Úplne novým rizikom, ktoré sa tento rok ocitlo v prvej desiatke rebríčka, sú nové technológie, najmä umelá inteligencia (AI).

Približne 50 % respondentov si podľa prieskumu myslí, že AI pozitívne ovplyvní podnikanie, 15 % si myslí opak a zvyšných 35 % sa domnieva, že AI nebude mať veľký vplyv na ich podnikanie.

„Účinnosť nových cieľ bude podobná ako pri nadmernej regulácii, teda zvýši náklady všetkým dotknutým spoločnostiam. Avšak nie každá regulácia je zlá. Často je to implementácia pravidiel, ktorá sťažuje život firmám. Digitalizácia administratívy je preto nevyhnutná. No aj v roku 2025 budeme zrejme márne čakať na digitálnu stratégiu. Namiesto toho prichádzajú obchodné vojny. A vyhliadky nie sú ružové,“ uzavrel šéf investícií a hlavný ekonóm Allianz Ludovic Subran. ●

Gramotnosť v digitálnom veku

Gramotnosť, teda základný formát vzdelania, patrí aj medzi základné ľudské práva. Napriek tomu sú na svete stovky miliónov ľudí, ktorým chýbajú základné návyky v tejto oblasti. Aj preto sa od roku 1966 každoročne 8. septembra pripomína Medzinárodný deň gramotnosti, na základe rozhodnutia Organizácie Spojených národov pre vzdelávanie, vedu a kultúru (UNESCO). V uplynulom období sa pokrok v globálnom úsilí o zvýšenie gramotnosti zabrzdil kvôli pandémie COVID-19. Otázka prístupu ku vzdelávaniu sa čoraz viac dostáva do centra pozornosti medzinárodnej komunity aj v dôsledku vojnového konfliktu na Ukrajine. O to viac sa UNESCO snaží politikom, odborníkom a verejnosti pripomenúť kritický význam vytvorenia gramotnejšej, spravodlivejšej, mierovejšej a udržateľnejšej spoločnosti.

Základný kameň pokroku

Podľa celosvetovej výchovno-vzdelávacej organizácie gramotnosť otvára dvere k využívaniu ďalších ľudských práv, väčšej slobody a globálneho občianstva: „Gramotnosť je základ pre získavanie širších vedomostí, zručností, hodnôt, postojov a správania, ktoré podporujú kultúru trvalého mieru založenú na rešpektovaní rovnosti a nediskriminácie, právneho štátu, solidarity, spravodlivosti, rozmanitosti i tolerancie a budujú harmonické vzťahy. Napriek pokroku malo v roku 2024 najmenej 739 miliónov mladých ľudí a dospelých na celom svete stále nedostatočné základné zručnosti gramotnosti. Zároveň štyri z desiatich detí nedosahujú minimálnu úroveň čitateľskej gramot-

nosti a v roku 2023 nechodilo do školy 272 miliónov detí a dospelujúcich.“

Kľúč k porozumeniu

Rok 2025 sa nesie v znamení témy Podpora gramotnosti v digitálnej ére. Digitalizácia mení spôsob, akým sa ľudia učia, pracujú a komunikujú, vlastne ako všeobecne žijú. Pozitívnym i negatívnym spôsobom. Podľa UNESCO digitálne nástroje môžu pomôcť rozšíriť možnosti vzdelávania pre marginalizované skupiny, ktoré nemajú základné zručnosti gramotnosti, no zmena so sebou prináša aj riziko dvojitej marginalizácie – vylúčenia nielen z tradičného vzdelávania v oblasti gramotnosti, ale aj z výhod digitálneho veku.

Digitalizácia vyvoláva aj ďalšie obavy, vrátane otázok súkromia, sledovania, posilňovania predsudkov, rizika pasívnej spotreby a vplyvov na životné prostredie. „Gramotnosť je kľúčom k tomu, aby tieto transformácie boli inkluzívne, relevantné a zmysluplné. Okrem čítania a písania na papieri gramotnosť v digitálnej ére umožňuje ľuďom bezpečne a primerane pristupovať k digitálnemu obsahu, rozumieť mu, hodnotiť ho, vytvárať ho, komunikovať a zapájať sa do neho. Gramotnosť je tiež kľúčová pre rozvoj kritického myslenia, rozlišovanie dôveryhodných informácií a orientáciu v zložitých informačných prostrediach,“ zdôrazňuje UNESCO.

September ako symbol školského roka a špeciálne jeho ôsmy deň je príležitosť aj na „kritické zamyslenie“ nad tým, čo dnes gramotnosť znamená a ako sa v tejto digitálnej ére navrhujú, riadia a monitorujú programy a riešenia v oblasti výučby. ●

Potreba definovať energetickú chudobu

Slovensko patrí k európskym krajinám s najvyšším podielom výdavkov na energiu na celkových príjmoch. Situácia sa v priebehu času zhoršuje – podiel obyvateľstva v energetickej chudobe narástol na 18% a podobne aj podiel obyvateľstva, ktorí si nevedia dostatočne vykúriť svoje obydlie. Ten sa v priebehu ostatných 10 rokov zvýšil z 18% na 30% v skupine najchudobnejších domácností a zo 6% na 8% v celej populácii. Podľa rozšírenej definície je energetickou chudobou zasiahnutých 330 000 domácností.

Prognostička SAV Dušana Dokupilová vypracovala štúdiu, v ktorej apeluje na štát, aby definoval energetickú chudobu a následne spustil adresnú pomoc najzraniteľnejším domácnostiam.

„Na Slovensku si každá tretia domácnosť pod hranicou chudoby nemôže udržať vo svojom obydli dostatočné teplo. V susedných krajinách je tento podiel výrazne nižší – v Maďarsku 16% domácností, v Česku 14%, v Rakúsku 10% a v Poľsku 7% domácností,“ uvádza vo svojej štúdií Dušana Dokupilová z Prognostického ústavu Centra spoločenských a psychologických vied SAV, v.v.i.

Chýba oficiálna definícia

Aj napriek fungovaniu rôznych podporných schém na rekonštrukciu obydli, doteraz neboli na Slovensku uplatnené žiadne opatrenia smerované na energeticky chudobné domácnosti. Bolo a je to blokové neexistenciou oficiálnej definície ener-

getickej chudoby, ktorá by pomohla identifikovať energeticky chudobné domácnosti.

„V čo najrýchlejšom čase je nevyhnutné prijať definíciu energetickej chudoby, ktorá by tento problém pomohla vyriešiť. Súčasne je potrebné spustiť opatrenia na pomoc zraniteľným domácnostiam ohrozeným energetickou chudobou počnúc informačnými kampaňami, sociálnou pomocou v teréne či vhodnými finančnými stimulmi podporujúcimi zvyšovanie energetickej efektívnosti domácností v energetickej chudobe,“ apeluje prognostička.

Väčšina slovenskej populácie žije v starších alebo nezrekonštruovaných domoch – len 35% slovenskej populácie má trvalý pobyt

v kompletne zrekonštruovaných domoch. Súčasne, len 17% domov bolo postavených po roku 2001.

Motivácia k znižovaniu výdavkov

„Dôležité je, aby sme domácnosti smerovali a motivovali k znižovaniu ich výdavkov za energiu – či už zvýšením energetickej efektívnosti ich domácností (zateplením, výmenou strechy, výmenou elektrospotrebičov) alebo rozumným využívaním energie. K tomu je potrebné zaviesť aj opatrenia, ktoré budú domácnosti podporovať v takomto správaní sa,“ dodáva Dušana Dokupilová.

Štúdiá o energetickej chudobe nadväzuje na predchádzajúce štúdié z rokov 2023 a 2024. •

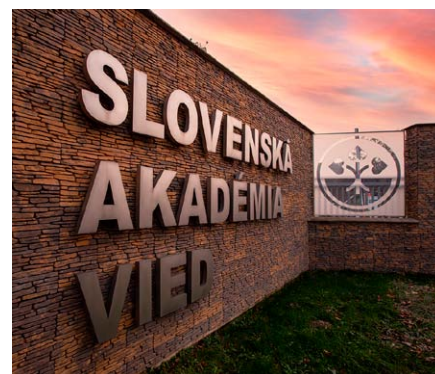
Snem schválil priority SAV

Snem SAV, ktorý zasadal v aule na Bratislavskej Patrónke v utorok 23. septembra 2025, schválil programové vyhlásenie Predsedníctva SAV. V doplňujúcich voľbách do Vedeckej rady SAV snem zvolil dvoch nových členov.

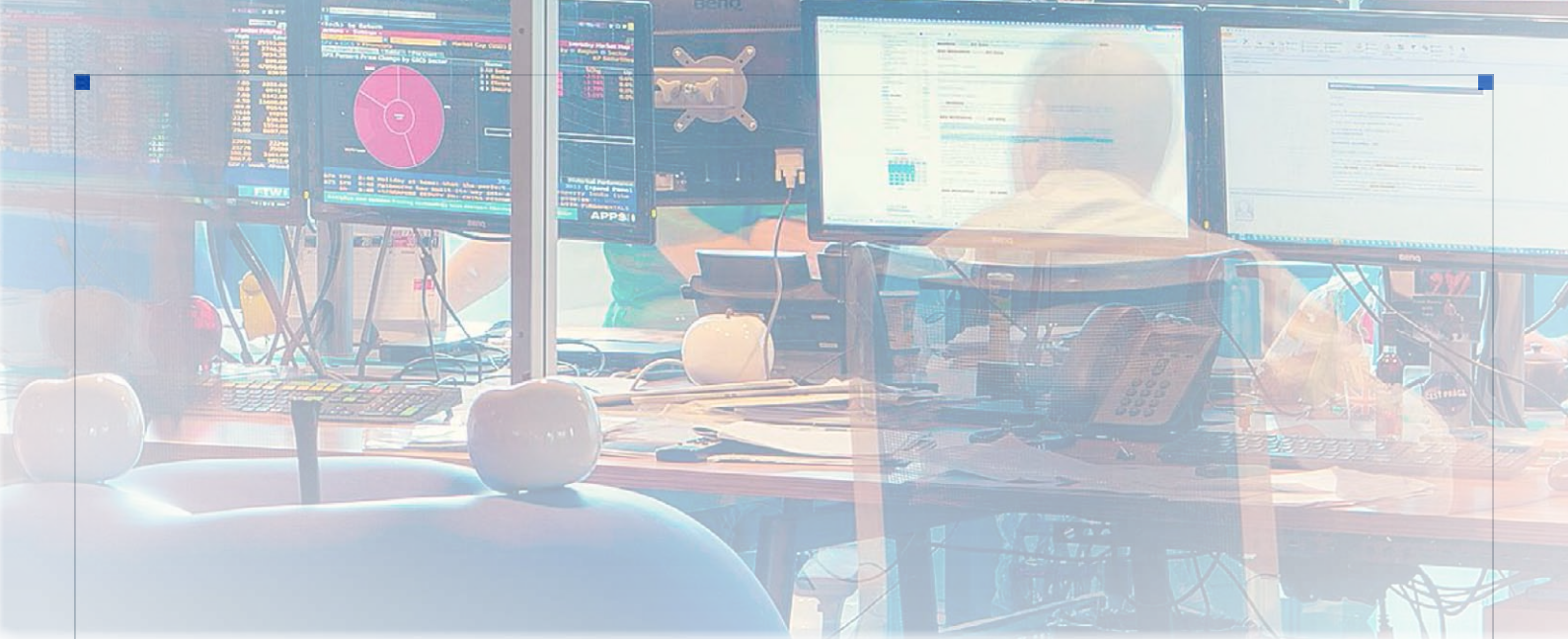
O aktuálnej situácii v SAV informoval v úvode zasadnutia predseda akadémie Martin Venhart. „Situácia sa v súvislosti s podrobným zverejnením výsledkov analýzy vakcín upokojila. Vláda SR zatiaľ tento materiál neprerokovala, avšak prerokoval ho zdravotnícky výbor NR SR,“ uviedol predseda SAV Martin Venhart. Snem SAV sa oboznámil aj s podmienkami nastavenia rozpočtu pre akadémiu, s ďalšími plánmi rozvoja areálu na Patrónke či s témou

zvýšenej podpory v oblasti kybernetickej bezpečnosti a celú informatívnu správu o aktuálnej situácii vzal na vedomie.

Predseda SAV potom predniesol programové vyhlásenie Predsedníctva SAV, ktoré definuje ciele a priority na funkčné obdobie 2025 – 2029. Snem tento dokument schválil. Programové vyhlásenie Predsedníctva SAV vychádza zo všeobecných odporúčaní medzinárodného poradného výboru SAV, z dokumentu Iniciatíva – Vízia pre znalostnú spoločnosť a lepšie Slovensko, ktorý pripravila Učená spoločnosť Slovenska, z programového dokumentu Stratégia SAV 2030 a z programových téz zvolených kandidátov na členov Predsedníctva SAV na obdobie 2025 – 2029.

V doplňujúcich voľbách do vedeckej rady snem zvolil dvoch nových členov: Ľubicu Lacinovú a Henrietu Moravčíkovú, čím sa skompletizoval počet interných členov Vedeckej rady SAV (Imrich Barák, Fedor Gömöry, Peter Halama a Silvia Pastoreková) na funkčné obdobie 2025 – 2029. sav •

Trhy pociťujú jesennú únavu

Americká Wall Street prerušila v druhej polovici týždňa svoju raketovú reľu a hlavné indexy ustúpili zo svojich rekordných maxím. Na trhu sa začínajú objavovať známky vyčerpania a obavy z udržateľnosti vysokých valuácií, keď hlavné zámoské indexy vzrástli od aprílového dna o takmer 50 percent. Vyberanie predchádzajúcich ziskov prebieha predovšetkým v technologickom sektore v reakcii na vysoké ocenenie niektorých friem a udržateľnosť ich biznis modelu a ziskovosti spojenej s rozvojom umelej inteligencie. Peniaze smerovali z rizikových aktív do bezpečia zlata, ktoré navýšilo svoje rekordné maximum nad hranicu 3 700 dolárov. Po lepších údajoch z americkej ekonomiky ukazujúcich lepšiu dynamiku rastu, zvýšené inflačné tlaky i odolnosť trhu práce trh prehodnocuje ďalšie znižovanie úrokových sadzieb Fedom, čo drží americký 10-ročný výnos stabilne nad štvorpercentnou hranicou a prispieva k posilneniu dolára na úkor eura až k úrovni 1,17 EUR/USD.

Akciové trhy

Americká Wall Street po dlhšom čase predviedla dlhodobější pokles spojený s redukciami pozícií na primárne technologických tituloch, keď impulzom boli vyššie dlhopisové výnosy, ktoré zvýšili obavy z udržateľnosti dosiahnutých vysokých valuácií. Trh čelil i potenciálnym nepríjemnostiam v podobe nových amerických ciel na lieky, nábytok či nákladné autá, ktoré však nemajú plošný dosah a trh si voči takým správam už vytvoril slušnú odolnosť. Pred výraznejšími stratami trh uchránil lepším vývojom amerického HDP v druhom kvartá-

li, nezhoršovanie situácie na trhu práce i očakávaný vývoj augustovej PCE inflácie, v ktorej sa premietajú negatívne dosahy ciel a zostáva zvýšená, no nič to nemení na Fedom naznačený a trhom započítaný výhľad dvoch štandardných znížení úrokových sadzieb po štvrtých percenta do konca roka. Celkovo blue chips index Dow Jones v týždňovom horizonte stratil 0,15 percenta, širší index S&P 500 odpísal 0,3 percenta a technologický index Nasdaq Composite poklesol o 0,65 percenta. Európske akcie merané indexom STOXX Europe 600 sa udržali na zelenej nule.

Dlhopisové trhy

Prehodnocovanie uvoľňovania menovej politiky Fedu a agresívnejšieho znižovania úrokových sadzieb v aktuálnom cykle spôsobilo odraz amerických dlhopisových výnosov v prípade 10-ročného benchmarku o päť bb na úroveň 4,18 percenta. Nemecký 10-ročný výnos len stagnoval na úrovni 2,75 percenta.

Komoditné trhy

Na komoditných trhoch neustáva rastová reľu na drahých kovoch, kde zlato predĺžilo víťaznú šnúru na šiesty týždeň v rade, keď vzrástlo o rovné dve percentá a stanovovalo nové rekordné maximum až na úrovni 3 780 dolárov za trójsku uncu. Zlepšujúce sa prospekty rastu globálnej ekonomiky, klesajúce americké zásoby indikujúce silný dopyt i snahy Západu o obmedzenie ruského exportu na svetové trhy vyniesli cenu ropy zhruba o päť percent vyššie, v prípade severomorského benchmarku Brent až nad hranicu 70 dolárov za barel a americkej ľahkej ropy WTI nad 65 dolárov za barel.

Devízové trhy

Lepšie dáta z druhého brehu Atlantiku a priaznivejší úrokový diferenciál sa odrazili v posilňovaní amerického dolára voči euru o 0,4 percenta k úrovni 1,17 EUR/USD.

Upozornenie šéfa Fedu

Koncom septembra šéf Fedu Jerome Powell vo vystúpení na podujatí American Enterprise Institute upozornil, že akciové trhy sú pomerne vysoko ocenené. Zároveň však zdôraznil, že napriek vysokému oceneniu Wall Street nejde o obdobie zvýšených rizík pre finančnú stabilitu. Aj v minulosti hlavy Fedu upozorňovali či varovali pred iracionálnym nadšením, nadmerným podstupovaním rizika, samolúbošťou trhu a bohatým ocenením rizikových aktív. Ako reagovali trhy na tieto výroky?

Vo všeobecnosti možno konštatovať, že ich výroky v uvedených prípadoch, z ktorých väčšina odznela počas období expanzívnej menovej politiky, neboli spúšťačom poklesu akciových trhov počas obdobia nasledujúcich šiestich a dvanástich mesiacov.

Bohaté valuácie samy osebe či extrémna koncentrácia trhu (ako je to v súčasnosti) síce môžu byť signálom krehkosti trhu, no spravidla nevedú ku korekcii, ktorej spúšťačom je skôr makroekonomická slabosť. V tejto oblasti sa očakávajú skôr zlepšujú, keď sa odhady rastu HDP posúvajú v ostatných mesiacoch po redukcii neistoty okolo ciel a ich sadzieb nahor, pričom významným motorom rastu sú investície do infraštruktúry okolo umelej inteligencie a, naopak, trhy predpokladajú ďalšie uvoľňovanie menovej politiky Fedu. Aj preto viaceré veľké banky na Wall Street hovoria čoraz častejšie o prekonaní méty 7 000 bodov indexu S&P 500.

V uplynulom období neboli uverejnené žiadne nové zákony ani žiadne novely zákonov. Na 39. schôdzi NRSR sa prerokujú návrhy zákonov v dosť veľkom počte, do Zbierky zákonov sa však žiaden z nich zatiaľ nedostal.

Bolo uverejnené jedno Uznesenie vlády pod číslom 235/2005 Z. z. o určení strategickej investície „II/502 Pezinok obchvat a II/502 Modra obchvat“.

Okrem toho boli uverejnené tri nariadenia vlády, sedem rezortných vyhlášok, jedno rezortné opatrenie a päť oznámení.

- 224/2025 Z. z. - Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 91/2024 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory na vykonávanie opatrení Strategického plánu spoločnej poľnohospodárskej politiky v sektore vinohradníctva a vinárstva

- 225/2025 Z. z. - Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 221/2016 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie množiteľského materiálu ovocných drevín a ovocných drevín určených na výrobu ovocia na trh v znení neskorších predpisov

- 229/2025 Z. z. - Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 165/2023 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory na vykonávanie opatrení Strategického plánu spoločnej poľnohospodárskej politiky vo vybraných poľnohospodárskych sektoroch v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 256/2024 Z. z.

Vyhlášky

Úrad priemyselného vlastníctva vydal dve vyhlášky. Jednu k patentovému zákonu a druhú k úžitkovým vzorom.

Ministerstvo Cestovného ruchu a športu SR vydalo vyhlášku k metodike na výpočet podielu uznaného športu na rok 2026.

Národný bezpečnostný úrad vydal vyhlášku k podrobnostiam o hláseniach a vyhlášku o bezpečnostných opatreniach.

Jednu vyhlášku vydalo Ministerstvo zdravotníctva SR o minimálnych požiadavkách na byty nižšieho štandardu.

Jednu vyhlášku vydalo aj Ministerstvo Životného prostredia SR o kvalite palív.

Opatrenie

Opatrenie Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR vydalo pod číslom 219/2025 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie č. 407/2024 Z. z., ktorým sa ustanovujú objektivizované platové koeficienty.

Oznámenie

Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí vydalo päť oznámení. •

Umelá inteligencia pomáha verejnej správe

Slovensko zaostáva vo využívaní umelej inteligencie (AI) v porovnaní s priemerom EÚ, ktorý bol vlni na hodnote 22,4 %. V roku 2023 využívalo AI len sedem percent slovenských podnikov, vlni to bolo už 10,8 %. Cieľom EÚ je pritom do roku 2030 využívať AI na úrovni 75 %. Uviedli to generálny riaditeľ Asseco Central Europe a Asseco International Jozef Klein, riaditeľ inovačného hubu spoločnosti Peter Hanzlík a riaditeľka odboru IT Najvyššieho kontrolného úradu (NKÚ) SR Zuzana Martincová.

„Nasadenie umelej inteligencie vo verejnom aj súkromnom sektore už nie je len otázkou prestíže, ale nevyhnutnosti. Ak Slovensko nenaskočí na vlak AI včas, môže mu technologický vývoj definitívne ujsť,“ uviedol Hanzlík s tým, že umelá inteligencia je jedným z nástrojov, ktorý môže pomôcť verejnej správe so zlepšením služieb pre občanov.

AI v štátnej správe

V štátnej správe dokáže AI podľa neho zefektívniť niektoré procesy, teda zrýchliť a zautomatizovať jednotlivé administratívne úkony. Dobrým príkladom je NKÚ, ktorý dokáže pomocou umelej inteligencie zefektívniť niektoré procesy na úrade. Klein zhodnotil, že digitalizácia v SR nie je na takej úrovni ako v okolitých európskych krajinách, pričom zlepšiť by sa to mohlo predovšetkým vo verejnej správe. AI môže

priniesť v tejto oblasti významný posun v digitalizácii, ale aj úspore nákladov. Zdôraznil, že neexistujú žiadne obmedzenia na to, aby ju verejná správa a jednotlivé ministerstvá implementovali do svojich procesov. Martincová spresnila, že AI pomáha pracovníkom v NKÚ skracovať čas spracovania rôznych informácií a údajov v rámci kontrolnej činnosti, rovnako aj zrýchliť niektoré procesy a eliminovať chybovosť pri spracovaní údajov. AI je praktickým pomocníkom pri spracovaní výsledkov kontrolnej činnosti úradu. V súčasnosti ju využíva úrad napríklad v podobe chatbota pre zamestnancov, automatickej sumariácie dokumentov či pri generovaní zápisov zo stretnutí a záverečnej kontrolnej akcie z výsledkov jednotlivých kontrol.

Tieto nástroje pomáhajú podľa nej znížiť administratívnu záťaž a zvýšiť presnosť výstupov.

Legislatívne konzultácie

NKÚ integroval AI do hlavného agendového systému úradu, ktorý je prevádzkovaný vo vládnom cloude Ministerstva vnútra SR a využíva cloudové služby OpenAI, poskytované Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR. Tento rok chce úrad pomocou AI podporiť legislatívnu konzultáciu, zaviesť napríklad chatovanie s nejakým dokumentom či vytvoriť virtuálneho prezentačného asistenta, ktorý by pomohol pracovníkom úradu s prerozprávaním obsahu prezentácií aj v cudzom jazyku, ktorý neovládajú. ts •

Bratislavská regionálna komora SOPK ponúka podnikateľom v rámci svojich aktivít služby:

Vzdelávacie aktivity

15. október 2025

Odborná exkurzia do spoločnosti Správca zálohového systému - Kočovce

30. október 2025

Cirkulárna ekonomika – premárnená šanca alebo príležitosť na inovácie
Konferencia

Iné aktuálne ponuky

Vystavovanie ATA karnetov – unifikovaný colný dokument pre tranzit a dočasný dovoz tovarov do tretích krajín bez cla
Osvedčovanie o pôvode tovaru – služby pre zjednodušenie Vášho zahraničného obchodu

Klub podnikateľov Bratislavskej regionálnej komory a **Klub mladých podnikateľov** – tematické klubové stretnutia členov BRK SOPK

Sledujte nás aj na FACEBOOKU

Bratislavská regionálna komora SOPK:

<https://www.facebook.com/ba.sopk.sk/>

Sledujte nás aj na LINKEDIN

Bratislavská regionálna komora SOPK:

<http://bit.ly/linkedinbrksopk>

INCOTERMS

Pre každého, kto sa zaoberá medzinárodným obchodom, je k dispozícii odborná publikácia INCOTERMS 2020. Odborná publikácia je určená pre manažérov medzinárodného obchodu, odborníkov z colnej praxe, logistiky a zasielateľstva, bankovníctva, študentov a iných účastníkov, ktorí realizujú, alebo sa podieľajú na realizácii obchodných prípadov s tovarom na tuzemskom, ako aj medzinárodnom trhu. Používatelia iste ocenia dvojjazyčnosť tejto publikácie. Pôvodný oficiálny anglický text výkladových pravidiel MOK Incoterms® 2020 a jeho oficiálny slovenský preklad v zrkadlovom usporiadaní pomôže pri orientácii v spleti odborných výrazov. Veľmi pohodlný a praktický formát A5 obsahuje 310 strán a v publikácii nájdete odpovede na každý obchodný prípad. Veríme, že publikácia pomôže všetkým, ktorých problematika medzinárodného obchodu zaujíma. Bilingválnu publikáciu INCOTERMS 2020 môžete kúpiť priamo v našej regionálnej komore.

Bližšie informácie:

Telefón: 02/48291524 – Ing. Branislav Koukal

E-mail: branislav.koukal@sopk.sk

Bojujeme za vás

SOPK posúdila v rámci legislatívneho procesu tieto návrhy:

- návrh zákona o uplatňovaní zásady rovnakej odmeny pre mužov a ženy za rovnakú prácu alebo za prácu rovnakej hodnoty a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
- návrh zjednodušenia prostredia implementácie fondov Európskej únie prostredníctvom zefektívnenia verejného obstarávania;
- návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

Transakčná daň pre živnostníkov sa ruší

Hoci aj doteraz platili pri niektorých transakciách výnimky z platenia transakčnej dane, živnostníkov a drobných podnikateľov úplné zrušenie tejto povinnosti odbremení. Poukázala na to.

Parlament schválil zmeny v dani z finančných transakcií. Od januára budúceho roka sa tak už nebude vzťahovať na živnostníkov či drobných podnikateľov. „Vitame vyňatie podnikateľov – fyzické osoby z povinnosti platenia dane z finančných transakcií. Táto daň sa prijímala narýchlo, a preto jej úprava prospeje tejto skupine podnikateľov,“ konštatovala partnerka účtovnej a daňovo-poradenskej skupiny Atlas Group Jitka Božeková.

Zároveň však upozornila, že na právnické osoby sa bude táto daň vzťahovať aj naďalej. „Pôvodné úvahy o tom, že by túto daň neplatili firmy s obrátom do 100 000 eur, sa nakoniec neprijali,“ pripomenula Božeková.

Schválenou novelou sa tiež spresnili alebo doplnili niektoré pojmy súvisiace s transakčnou daňou. „Napríklad sa doplnila definícia stálej prevádzkare, čo má odstrániť nejasnosti pri posudzovaní toho, či má platiť transakčnú daň zahraničný daňovník, ktorý pôsobí na území Slovenska,“ vysvetlila odborníčka. Zaviedlo sa aj rozdelenie na daňovníkov s obmedzenou a neobmedzenou daňovou povinnosťou. Spresnil sa tiež zoznam subjektov naviazaných na rozpočet verejnej správy, ktoré sú vylúčené z platenia tejto dane.

Upravilo sa napríklad aj poskytovanie služby informačnej spoločnosti, čo súvisí so službami e-shopov či online trhovísk, spresnil sa tiež pojem „osoby pre neho pracujúce“. Táto zmena sa vzťahuje na fyzické osoby, ktoré vykonávajú činnosti v prospech daňovníka na základe pracovnoprávneho vzťahu. „Upravila sa tiež časová podmienka 15 dní. To znamená, že na vznik daňovej povinnosti v súvislosti s transakčnou daňou, musí daňovník vykonávať činnosť minimálne 16 dní, a to aj prerušovane,“ doplnila Božeková.

Poukázala tiež na to, že na základe novely majú banky povinnosť odvieť transakčnú daň aj za fyzické osoby – podnikateľov za zdaňovacie obdobie, ktoré predchádzajú novej úprave v súlade so zákonom účinným do 31. decembra tohto roka. Teda napríklad za december tohto roka, keďže novela nadobúda účinnosť až od 1. januára 2026.

Do výplatného termínu

- odvod preddavku na poistné na verejné zdravotné poistenie plateného zamestnancom a zamestnávateľom,
- odvod poistného na nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, poistenie v nezamestnanosti, úrazové poistenie, garančné poistenie, poistného do rezervného fondu solidarity a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, ktoré odvádza zamestnávateľ.

Do 5 dní po výplatnom termíne

- odvod preddavkov na daň z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti znížených o úhrn daňového bonusu,
- prevod finančných prostriedkov mesačného prídeldu do sociálneho fondu.

08.10.2025, streda

- odvod poistného na nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, poistenie v nezamestnanosti (dobrovoľné), poistného do rezervného fondu solidarity a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie za samostatne zárobkovo činnú osobu a dobrovoľne poistenú osobu,
- odvod preddavku na poistné na verejné zdravotné poistenie za samostatne zárobkovo činnú osobu,
- preddavok na zdravotné poistné platiteľa dividend za poistenca, ktorý mal minulý mesiac príjem z dividend.

15.10.2025, streda

- odvod sumy na zabezpečenie dane z príjmov fyzických osôb a právnických osôb za predchádzajúci mesiac a oznámenie správcovi dane v súlade s rozhodnutím správcu dane,
- odvod dane z príjmov vyberanej zrážkou za predchádzajúci mesiac, predložiť výkaz o zrazení a odvedení dane a zaplatiť daň.

27.10.2025, pondelok,

namiesto 25.10.2025, sobota

- povinnosť podať daňové priznanie k dani z pridanej hodnoty platiteľom dane a v

rovnakej lehote zaplatiť daň ak je zdaňovacím obdobím kalendárny mesiac alebo kalendárny štvrtrok,

- povinnosť pre zdaniteľnú osobu dane z pridanej hodnoty, registrovanú pre daň podľa § 7 alebo 7a zákona o DPH, podať elektronickými prostriedkami súhrnný výkaz za predchádzajúci štvrtrok,
- povinnosť podať súhrnný výkaz za predchádzajúci mesiac pre daňového zástupcu za zastúpených dovozcov Daňovému úradu Bratislava,
- povinnosť podať kontrolný výkaz elektronickými prostriedkami za každé zdaňovacie obdobie, za ktoré je povinný podať daňové priznanie,
- povinnosť podať elektronickými prostriedkami súhrnný výkaz za predchádzajúci mesiac pre platiteľa DPH, na ktorého sa vzťahuje paragraf 80 odsek 1 písmená a) až g) zákona o DPH,
- platiteľ DPH môže podať súhrnný výkaz za kalendárny štvrtrok, ak hodnota tovarov nepresiahne v príslušnom kalendárnom štvrtroku a súčasne v predchádzajúcich štyroch kalendárnych štvrtrokoch hodnotu 50 000 eur,
- povinnosť podať daňové priznanie k DPH za predchádzajúci mesiac pre osoby, ktoré nie sú platiteľmi DPH, ak im vznikla povinnosť platiť daň podľa § 69 zákona o DPH a splatnosť vlastnej daňovej povinnosti,
- povinnosť pre platiteľa a prevádzkovateľa daňového skladu, oprávneného príjemcu, ktorý opakovane prijíma minerálny olej v pozastavení dane z iného členského štátu podať colnému úradu daňové priznanie a zaplatiť daň,
- povinnosť oznámiť colnému úradu množstvo cigariet uvedených do daňového voľného obehu na území SR za predchádzajúci kalendárny mesiac v členení podľa obchodného názvu cigariet, ceny cigariet uvedenej na kontrolnej známke a podľa počtu kusov cigariet v spotrebiteľskom balení cigariet,
- povinnosť podať colnému úradu daňové priznanie k dani z tabakových

výrobkov za predchádzajúci kalendárny mesiac platiteľom dane, ktorý v rámci podnikania opakovane prijíma tabakové výrobky v pozastavení dane z iného členského štátu, a v rovnakej lehote zaplatiť daň,

- povinnosť podať colnému úradu daňové priznanie k dani z alkoholických nápojov za predchádzajúci kalendárny mesiac platiteľom dane, ktorý v rámci podnikania opakovane prijíma alkoholický nápoj v pozastavení dane z iného členského štátu, a v rovnakej lehote zaplatiť daň,
- povinnosť podať daňové priznanie k spotrebnej dani z alkoholických nápojov za predchádzajúci kalendárny mesiac prevádzkovateľom liehovarnického závodu na pestovateľské pálenie ovocia a malým samostatným pivovarom a v rovnakej lehote zaplatiť daň.

31.10.2025, piatok

- splatnosť mesačného preddavku na daň z príjmov právnických osôb a fyzických osôb u daňovníka, ktorého daň vypočítaná za predchádzajúce zdaňovacie obdobie presiahla 16 600 eur. Výška preddavku je 1/12 z vypočítanej daňovej povinnosti,
- predložiť miestne príslušnému správcovi dane prehľad o zrazených a odvedených preddavkoch na daň z príjmov zo závislej činnosti, ktoré zamestnancom vyplatil, o zamestnaneckej prémii a o daňovom bonuse za predchádzajúci mesiac,
- predložiť miestne príslušnému správcovi dane hlásenie o vyúčtovaní dane a o úhrne príjmov zo závislej činnosti poskytnutých jednotlivým zamestnancom bez ohľadu na to, či ide o peňažné plnenie alebo nepeňažné plnenie za uplynulé zdaňovacie obdobie o vybraných príjmoch oslobodených od dane ustanovených týmto zákonom, o zrazených preddavkoch na daň, o zamestnaneckej prémii, o daňovom bonuse a o daňovom bonuse na zaplatené úroky. vz •

Slovenská
obchodná
a priemyselná
komora

Bratislavská regionálna komora

Podpora a ochrana podnikania v tuzemsku a v zahraničí

- *Informačné služby*

- *Networking*

- *Zahranično – obchodné vzťahy*

- *Poradensko – konzultačné služby*

- *Vzdelávacie aktivity*

- *Rozhodcovský súd*

- *Legislatívna činnosť*

- *Spolupráca so samosprávou*

since 1850

<https://sopk.sk/ba>